

УПУТСТВО
ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ ОСНОВИЦА
ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА, ОДНОСНО ЗАРАДА И
ДРУГИХ СТАЛНИХ ПРИМАЊА КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Имајући у виду дилеме које су настале на почетку примене Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Министарство финансија даје инструкцију везану за примену појединих одредаба Закона.

Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник“ бр. 116/14) (у даљем тексту: Закон) **ступио је на правну снагу 28. октобра 2014. године, а примењује се почев од исплате плате, односно зараде за новембар 2014. године.**

ШТА ЈЕ ПО ЗАКОНУ ПРЕДМЕТ УМАЊЕЊА

Чланом 1. Закона утврђено је да се овим законом привремено уређују:

- основица,
- вредност радног часа,
- вредност бода и
- вредност основне зараде

за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, с циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору.

Законом је утврђено да се основица која је утврђена законом, другим прописом или другим општим и појединачним актом, који је у примени на дан доношења овог закона, умањује за 10% (чл. 5. ст.1. Закона).

Под основном нето платом се подразумева производ коефицијента и основице за обрачун и исплату плате, односно основна зарада по уговору о раду, закљученом у складу са законом који уређује радне односе, умањена за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде у складу са законом. (чл. 3. ст. 2. Закона).

Друго стално нето примање, у смислу овог Закона, јесте друго стално примање, умањено за порез и припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање (чл. 3. ст. Закона).

Према томе, предмет умањења по Закону је:

- нето основица (вредност радног часа, вредност бода)
- нето основна зарада односно нето основна плата, као и
- нето друго стално примање.

Може се закључити да предмет умањења по Закону није плата односно зарада која у себи садржи све елементе који чине плату односно зараду у смислу закона којим су уређене плате, односно зараде. Одредбама Закона не мењају се одредбе закона којима је уређено шта чини зараду (плату), односно који су елементи

зараде (плате) запосленог, већ се привремено уређује основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Умањењем основице која је утврђена у члану 1. Закона, умањују се сва примања запослених из радног односа чија висина зависи од висине наведене основице.

Наведена одредба Закона значи да ће се приликом обрачуна и исплате увећања зараде (плате): за рад на државни и верски празник, прековремени рад и рад у сменама, применити одредбе Закона на тај начин, што ће се смањењем основице наведене у члану 1. Закона, смањити и основица за обрачун и исплату наведених накнада зарада (плата), у складу са законом.

ЗАШТИТА ПЛАТА (ЗАРАДА)

Запосленом чија је основна нето плата пре почетка примене овог закона за пуно радно време била нижа од 25.000 динара задржава своју нето плату (члан 5. став 2. Закона).

Уколико би се применом умањене нето основице у смислу Закона утврдила основна нето плата (зарада) у износу који је нижи од 25.000 динара, том запосленом се, за пуно радно време, исплаћује основна нето плата (зарада) од 25.000 динара (члан 5. став 3. Закона).

Примери:

Пример 1:

Основна нето плата запосленог за октобар 2014. године је била:

$1,2 * 19.001,43 = 22.801,72$ динара

Овом лицу се не умањује плата, односно не примењује се нова нето основица умањена за 10%, већ се наставља са обрачуном плате применом основне нето плате од 22.801,72 динара.

Пример 2:

Са запосленим је уговорена основна бруто зарада прерачуната на нето тако да износи 21.160 динара (минимална нето зарада). Овом запосленом се не врши умањење, већ се настаља са обрачуном зараде на бази затечене нето основне зараде од 21.160 динара.

Пример 3:

Основна нето плата за октобар 2014, године била је:

$1,45 * 19.001,43 = 27.552,07$ динара.

Применом умањене основице за 10%, основна нето плата за новембар 2014. године би била: $1,45 * 17.101,29 = 24.796,87$ динара.

Код обрачуна плате за овог запосленог полази се од основне нето плате од 25.000,00 динара.

исто тако :

Ако је са запосленим уговорена основна бруто зарада, која, прерачуната на нето пре примене Закона, износи 27.000,00 динара, по умањењу за 10%, она би била 24.300,00 динара.

При обрачуњу зараде за овог запосленог полази се од основне нето зараде од 25.000,00 динара.

ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА И ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

1. Плате државних службеника и намештеника

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 19.001,43 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 17.101,29 динара

2. Плате судија, јавних тужилаца и заменици јавних тужилаца**

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 33.150,97 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 29.835,87 динара

** у 2014. години за судије основице се исплаћују 70% из извора 01 (буџетска средства) и 30% из извора 04 (сопствени приходи - судске таксе правосудних органа)

3. Плате председника и судије Уставног суда

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 33.150,97 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 29.835,87 динар

4. Плате запослених у:

- основном и средњем образовању
- високом образовању
- ученичком и студентском стандарду
- здравственој делатности
- заводима за социјалну заштиту
- заводима основаним у складу са Законом о основама система образовања и васпитања
- центрима за социјални рад
- установама социјалне заштите за смештај корисника и
- запослених у осталим јавним службама (републичког и локалног нивоа)

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 2.631,35 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.368,22 динара

5. Плате запослених у установама културе (републичког и локалног нивоа)

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године: 2.658,68 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.392,81 динара

6. Плате запослених у стручној служби Националне службе за запошљавање, Републичком Фонду за здравствено осигурање, Републичком фонду за ПИО и Централном регистру обавезног социјалног осигурања:

1) за прву групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 3.995,74 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 3.596,17 динара

2) за другу групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 3.790,10 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 3.411,09 динара

3) за трећу групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године: 2.631,35 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.368,22 динара

7. Плате изабраних, постављених и запослених лица чије се плате финансирају из буџета локалне власти

- изабрана лица у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 10.788,23 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 9.709,41 динара

8. Плате постављених лица у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 2.321,70 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.089,53 динара

9. Плате запослених у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 2.531,84 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.278,66 динара

- увећање по основу квалитета и резултата рада:

* за запосленог са средњом и нижим стручним спремама у јединицама локалне самоуправе - осим у граду Београду, одређује се тромесечно

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 253,19 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 227,87 динара